

Valsbøl – Paris – Bøvlingbjerg – mindretals menigheder.

Sydslesvig – Frankrig – Vestjylland. Sikke nogle spring og kontraster! Sådan er jeg ofte blevet mødt af folks reaktioner og forundring over især det sidste spring fra at være præst i Frederikskirken, Den danske Kirke i centrum af Paris, til landets næststørste grundtvigske Valgmenighed i Bøvlingbjerg hele ude mod vest, hvor der helt sikkert er modvind på cykelstierne og store bølger ved "æ hav". Forundring skyldes måske tanker om udkant og nok ikke så få fordomme endda. Men lad det ligge. Det siger sig selv, at der ER langt fra Eiffeltårnet og Champs-Elysées fristende butikker til Vesterhav og DTU' mange vindmøller, som der dog også er lys i hver aften!

At bevæge sig som præst fra den ene menighed til den anden – fra Sydslesvig, Frankrig og til Vestjylland har været helt ukompliceret, for på trods af omgivelsernes forskellighed fra "land over storby til land", er kernen den samme og organiseringen som "mindretals foreningskirke" den sammen. Dog er det kendetegnene og mærkbart, hvilken frihed man har som præst og bestyrelse i en Valgmenighed, idet man ikke er underlagt andet i Folkekirken end et biskoppeligt tilsyn. Med økonomisk og administrativt uafhængighed af al kirkeligt bureaukrati med frihed til at ansætte præst - også ikke teolog - og beslutningsdygtig i alle sammenhænge er kommandovejen kort, og hvad der besluttet onsdag aften på bestyrelsesmødet kan udføres torsdag, hvis pengene rækker og menigheden er enig deri. Organiseringen med årlig generalforsamling og bestyrelse giver som i DKS og DSUK nærdemokrati og indflydelse, hvis man som medlem ønsker det.

Økonomien er forskellig mht til statslige tilskud til lønninger, idet en valgmenighed intet tilskud modtager fra den danske stat. Mht til medlemsbidrag er det samme system, at medlemmer betaler medlemsbidrag svarende til kirkeskatten i Folkekirken. Det ligger helt fast i en valgmenighed, at medlemmer svarer samme medlemsbidrag som i sognemenigheden, men det administreres mere fleksibelt i både DKS og DSUK. At betalingen sker den vej skærper ens bevidsthed om, at det koster at drive kirke, når man ser det trukket

hver måned på sin lønkonto. Selv ikke kirken og dens aktiviteter lever alene af Guds nåde, men af ussel mammon og bidrag fra den, som vil og ønsker en kirke i den ånd, nationalitet eller historiske kontekst, som den nu engang er opstået i. Det kræver deltagelse og engagement, ånd og kærlighed til det fælles – det være sig den historisk forankrede mindretalskirke fra 1920, den sprogligt, kulturelle og danske måde at være Folkekirke på i Udlandet, eller aktiv stillingtagen til medlemskab af en valgmenighed i forhold til flertalskirken i DK. Bøvling Valgmenighed opstod ud af den kirkelige vækkelse på Vestkysten i slutningen af 18. tallet, hvor et præstevalg i sognet udløste en protest fra de grundtvigske sognebørn, som havde flertal i menigheden, men som politisk blev forplumret. Valget blev en missionspræst som de grundtvigske vakte ikke kunne forlige sig med og med valgmenighedslovens mulighed skaffede de egne midler til bygning af egen kirke "Mariekirken", kirkegård, siden både Friskole, Efterskole og børnehaven. Ikke blot havets bølger gik højt dengang, men holdningsbrydningerne mellem missionsfolk og grundtvigske kredse skabte voldsomme dønninger og skel i familier og generationer og i byen som i generationer har haft to af alting; købmænd, skoler, bagere, mejeri mm. Kirkekampen er stilnet af, men der er stadig dønninger, der af og til kan blusse op ikke kirkeligt men i det lille samfunds grundvand.

At være mindretals kirke kræver et særligt engagement fra både menighed og præst, hvad enten man er en del af Folkekirken ude eller hjemme. Intet er givet og "butikken" lukker ganske enkelt hvis ikke der er medlemmer der ønsker at være medlemmer eller ikke betaler. Længere er den ikke.

At vælge at være en del af en mindretals kirke har forskellige grunde. Måske er man født ind i den eller har aktivt valgt dette tilhørsforhold. Grundene er mange. Og de grunde kan i vort tid måske være mindre oplagte eller kræver en aktiv stillingtagen. For holdningsforskelle er ikke så markante eller måske er man sprogligt nærmere på og mere fortrolig med flertalskirken, som det ses i Frankrig eller Sydslesvig. Så hvorfor så ikke bare melde sig ind i den fransk reformerte kirke eller den tyske kirke, når det nu på en måde er meget nemmere?

Ja – når man spurgte menigheden i Paris var svaret – kirken er vores andet hjem. Det er her vi taler dansk, synger danske salmer, er i et danske fællesskab og vi har stor kærlighed til det de kaldte ”den danske kristendomsmodel”. I Paris var det tydeligt, at blev børn så at sige blev ”døbt ” til hele pakken både kirke og fællesskab, og dermed ofte også tilvalg af dansk vuggestue, børnehave og danske traditioner. Altså et bredere valg af dansk identitet, som ofte begyndte med valget om hvor og i hvilken kirke barnet skulle døbes. En diskussion enhver familie af blandet nationalitet og kirkelig tilhørsforhold må tage – også her. Er det Folkekirke eller Valgmenighedskirken lille Peter skal dødes i, når nu vi har blandede ægteskaber også her i Bøvlingbjerg ? Valget er ofte et kompromis og som ofte drevet af en kærlighed til det ”danske”, når det er i Udlandet. I Udlandet er det ok at samles om det nationale, hvorimod den kærlighed i DK nemt får en skinger tone.

At være mindretals præst i grænseland, udland eller vandkant er det samme dog er man naturligvis ikke ”ambassadør for dansk kultur og sprog her” og dog . Det er ikke altid jeg forstår det vestjyske modersmål og må have gang i en oversættelse.

Men bevidstgørelsen om kirkens betydning, dens fællesskab og det budskab, som forkyndes til håb og tro er man som både præst og menighed ”ambassadør” for og som de ”profilkirker” vi er kræver det meget af både menighed, bestyrelse og præster i tydelighed og engagement kirkeligt, kulturelt og som fællesskab.

Telefonen ringer; ”En fra menigheden melder afbud til søndagens gudstjeneste” – det skete også i både Valsbøl patorat og i den danske kirke i Paris. Trofasthed og viden om kirkebænkeembedets store betydning er i fokus. Tak for det.

Med bedste hilsner fra Marianne Gyldenkærne, tidl Valsbøl Patorat, Frederikskirken i Paris – nu Bøvling Valgmenighed.

www.boevlingvalgmenighed.dk

